

IZHAJA OB
ČETRTKIH

UREDNIŠTVO IN UPR.
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT. PREDAL. ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI ŠT. 15.393

DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN TEDNIK ZA POUK IN ZABAVO

POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DIN

NAROČNINA 1 LETO
80, 3/4 LETA 40, 1/2 LE-
TA 20 DIN. V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN-
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

IV. leto

V Ljubljani, 21. aprila 1932

Štev. 17

Ko pobesne elementi...

Katastrofe zadnjih 200 let. — Kako se merijo potresi. — Nevarnosti ugaslih ognjenikov

Kadar bljuvanje nenadno prestane, grozi nevarnost potresov

„Strašni ognjeniški izbruhi v Kordiljerih — Pepelnat dež je zatemnil solnce v Južni Ameriki — 80.000 ljudi beži pred katastrofo...“

Mi, ki beremo v varnem zavetju štirih sten te grozne vesti, si skoraj ne znamo predstavljati, na kakšen način se sredi panike doženejo vse te podrobnosti: „Potres, ki je zamajal tla, ko so izbruhi ponehali, je segal 3000 km daleč. — Maksimum tresenja je nastopil med prvo in drugo uro zjutraj...“ Te račune dela seizmolog (seismós pomeni v grščini potres; seizmolog je torej v dobesednem prevodu človek, ki študira potrese).

8000 metrov v sekundi...

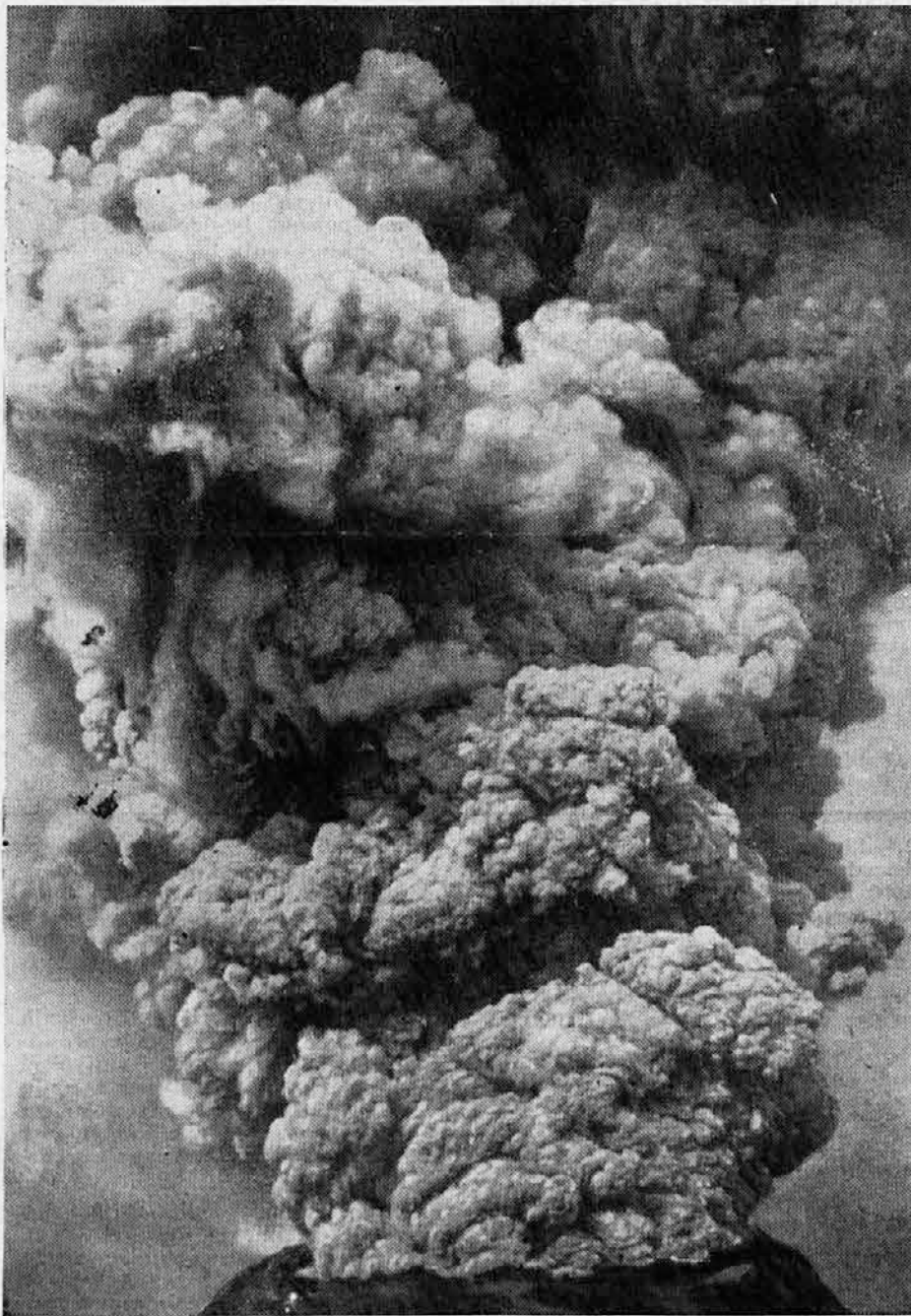
Vsak seizmografski (potresomerski) zavod vrši taka opazovanja. Pri tem ga nič ne moti, če je kraj katastrofe daleč od njega, narobe: na podlagi te oddaljenosti ravno dožene svoje številke. Zakaj podobno kakor svetloba in zvok se tudi potresni sunki valovito razširijo po vsej zemlji. Merilni aparati s čudovito občutljivostjo zaznamujejo vsak še tako slaboten sunek. Hitrost, s katero se ti sunki razširijo, je različna; odvisna je od njih jakosti in od globine, v kateri se pripete. V notranjosti zemlje se potresni sunek razširi s hitrostjo 8000 metrov v sekundi. Čim bližji je sunek površju zemlje, tem počasnejše je to gibanje; a tudi na površini doseže še zmerom hitrost 3000 metrov v sekundi.

10.000 potresov

zabeleži seizmograf na leto, to je povprečno enega na uro. Seizmofizika loči 12 stopenj jakosti potresov. V prvo stopnjo spadajo tako slabotni sunki, da jih človek ne more zaznati, le aparat jih zabe-

leži. Potresi dvanajste stopnje pa so tako silni, da porušijo vsako delo človeških rok. Hitrost, ki se z njo sunek razširi, omogoči, da učenjak že nekaj sekund potem, ko se je katastrofa zgodila, lahko izmeri

na poseben valj. Slika na valju nam pokaže ne samo trajanje sunkov, nego tudi njih jakost. Vsa naprava je v zvezi z občutljivim fotografskim aparatom, ki avtomatski posname grafično sliko potresa.

Oblaki izmečkov in strupenih plinov zatemnjujejo solnce; Ognjenik Krakatau v Indijskem otočju pred izbruhom

na svojem aparatu njeno velikost, kako je potekla in kje se je zgodila.

Seizmograf

je v bistvu naprava, montirana na podstavku, in je v neposredni zvezi z zemljo ter tako prenaša sleherne nje tresljaje na občutljivo aparaturo. Nad njo visi nihalo, ki prenese te tresljaje na merilni instrument. S tem instrumentom je v zvezi drobno pero, ki zariše tresljaje

Pri močnejših sunkih se nihalo znatneje odkloni in sklence električni tok, ki sproži električni zvonec. Tako se torej dostikrat zgodi, da „zbudi“ učenjaka potres, ki se je zgodil Bog zna kje na drugem koncu sveta.

Kadar ognjeniki povzročijo potrese,

govorimo o vulkanskih potresih, ki nastanejo zaradi eksplozij plinov pri bljuvanju ognjenikov: po na-

vadi taki potresi niso hudi. Ne smemo pa jih zamenjati s tistimi strašnimi potresi, ki se dostikrat pojavijo v bližini tako imenovanih ugaslih vulkanov ali pa takrat, kadar bruhajoč ognjenik nenadoma prestane bljuvati. Takrat je to dokaz, da se velike izpremembe, nastale v notranjosti zemlje, ne morejo razviti navzven, in se javijo z notranjimi sunki, to je s potresom. Vzrok potresom pa utegne biti tudi pogrezanje podzemeljskih votlin, nastalih po večini zaradi delovanja vod. Toda taki potresi so precej redki. Najpogostejši so tako imenovani tektonski potresi, ki nastanejo kot posledica nastalih razpok ali premaknitev zemeljske skorje.

Mi vsi živimo na vulkanu,

zakaj moderna znanost je ugotovila, da v zadnjih stoletjih potresi počasi, a stalno naraščajo. Mnogi učenjaki trdijo, da je prišla naša zemlja v stanje naglega preoblikovanja. Zaradi neprestanih nemirov v notranjosti zemlje se zunanja slika zemeljske površine počasi, a nevzdržno izpreminja. Koliko stoletij bo trajalo, da napoči nova razvojna doba v zgodovini našega planeta, pa danes še nihče ne ve. D. H.

Največje katastrofe zadnjih 200 let

Lizbona, 1. novembra 1755

Ze vse prejšnje leto je bilo nemirno: potresi v Italiji, Perziji, Grenlandiji, bljuvanje ognjenikov na Islandiji, krvav dež (rdeči prah lave) v Franciji in Švici. Lizbona je bila takrat na višku svoje moči — dokler niso 1. no-

Pol zmečkane rešujejo nesrečneže iz razvalin: Na Japonskem je vsak drugi dan potres

vembra okoli pol desetih zjutraj trije potresni sunki napravili konec njene-mu cvetočemu blagostanju in bogastvu. Prvi sunek je trajal skoraj četrtno ure, bilo je „ko da zemlja valovi kakor morje“. Drugi in tretji sunek sta bila dosti krajša, trajala sta komaj minuto ali dve. Njun učinek je bil strašen: kar je prvemu sunku še odoljelo, se je zdaj sesulo. Mesto je bilo dvajset minut po potresu en sam ogromen kup razvalin. Malo nato je vstal iz ustja reke Tajó 15 metrov visok val, ki je porušil nabrežje in mole ter potegnil s seboj v morje več tucatov ladij in čolnov; okoli tisoč mornarjev je pri tem našlo smrt. Še enkrat in spet je vrglo vode kvišku; val je bil tako mogočen, da je potegnil, ko je padel nazaj v morje, s seboj vodo Tajá, da se je za nekaj trenutkov pokazala struga reke — prazna in suha. In potem, da je bila katastrofa popolna, je izbruhnil še požar in uničil vse, čemur je potres prizanesel.

Sodijo, da je zahtevala strašna lizbonska katastrofa 80.000 človeških žrtev; natančnih števil nimamo. — Ob tem času in nekaj tednov pozneje so potresni sunki skoraj docela razdeljali mesta Cadiz in Xeres na Španjskem, Mogador in Fez v Maroku. Sunka so takrat čutili po vsej Evropi in celo v Ameriki.

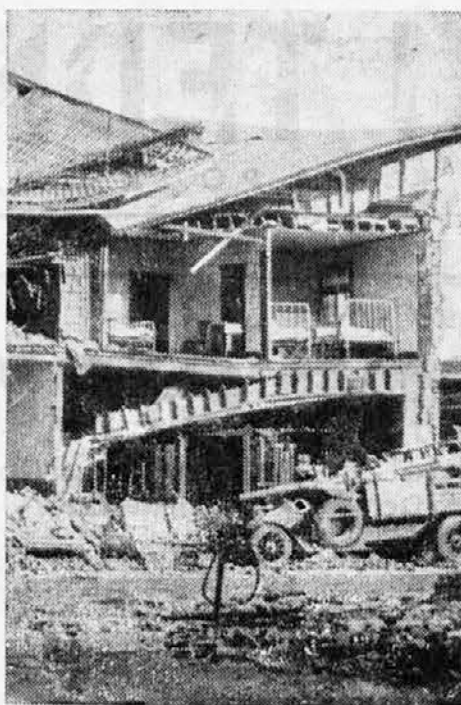
Do 8. maja 1902

je bilo na otoku Martinique (Mali Antili med Sev. in Juž. Ameriko) pod znožjem gore Mont Pelée cvetoče mesto: St. Pierre, glavno mesto otoka, z okoli 30.000 prebivalcev. Mont Pelée je veljal za ugasel ognjenik; v njegovem žrelo je bilo nastalo lepo sinje jezero. V začetku aprila 1902 se je jezero vzemirilo, voda je začela kipeti in iz nje so vstajali beli oblaki pare. Meteorologi in seizmologi so izjavljali, da ne bo nič hudega; tako so govorili še po prvem izbruhu 5. maja. Napočil je dan 8. maja, praznik Marijinega vnebovzeta; in nenadoma so šinile iz žrela med oglušujočim bobnenjem, gremenjem in bliskanjem ogromne gmote lave in plinov. — Deset minut nato je bilo vse prebivalstvo mrtvo: živa sta ostala le dva človeka, kakor da ju je čudež rešil: neki čevljar in neki črnc, ki je sedel zaradi tatvine v zaporu — vseh drugih 30.000 ljudi je zgorjelo, ali pa so se zadušili v strupenih vulkanskih plinih.

Gala v operi v San Franciscu

17. aprila 1906: Caruso poje, vse milijonarske rodbine so zbrane v velikem gledališču.

Drugo jutro, okoli petih, strašen sunek: majhne in velike hiše se zru-

Kakor bi bilo iz Iepenke: Hotel v Miami na Floridi (USA) po velikem potresu l. 1925

šijo na speče prebivalce, tovarniški dimniki se lomijo in gornja nadstropja nebotičnikov podirajo. Eno uro trajajo sunki in treslaji. Svetilni plin eksplozivira v ceveh, ogenj, panika; vodovod je porušen, v luki odtrga ogromen val vse ladje in jih vrže na morje. 200.000 ljudi je brez strehe, 15.000 ranjenih na smrt, 200 mrtvih, števila tistih, ki jih je za zmerom podsulo in pokopalo, nihče ne ve. Škoda je 400 milijonov dolarjev (22½ milijarde dinarjev). Mesto je treba zgraditi čisto na novo. — Toda v tisti uri groze se je v San Franciscu rodilo 150 zdravih otrok...

*

In potem, po izbruhu Vezuva in uničenju Messine, obišče Japonsko

1. septembra 1925

največja katastrofa, kar jih pozna zgodovina. Nekaj minut čez poldne: en sam sunek, a zato tem silnejši, strese Tokio. V nekaj sekundah je vse v razvalinah: stanovanjske hiše, trgovine, bančne palače, novi nebotičniki, tovarne, vladna palača in palače tujih poslanstev. Tokijski arzenal zleti v zrak. Le zidovi mikadovega gradu kljubujejo katastrofi.

— Lindbergh svojega otroka še zmerom ni dobil nazaj. Za odkupnino 50.000 dolarjev (2,8 milijona Din), ki jo je roparjem poslal, je osleparjen, ker zahtevajo zdaj še 50.000 dolarjev v zlatu.

— Nemška vlada je razpustila Hitlerjeve oborožene napadalne oddelke.

— Preiskava je dognala, da je pokojni vžigalski kralj Šved Ivar Kreuger že l. 1925 potvoril blagajniške knjige, ker bi drugače moral iti na hoben. Listi pišejo, da je bil Kreuger največji pustolovec vseh časov.

— Pri Zvezi nabavljajnih zadrug državnih nameščencev v Beogradu so odkrili za 800.000 Din poneverb. Krivca — glavnega blagajnika in glavnega knjigovodjo — so aretirali. Odkritje je napravilo v javnosti zelo mučen vtis, med uradniki pa veliko ogorčenja. Listi napovedujejo nove, senzacionalne aretacije.

— Grški ministrski predsednik Venizelos je v Zenevi na seji Zveze narodov odkrito povedal, da nas bo vseh konec, če se velesile ne sporazumejo in dajo malim državam podpore, ki so je zaradi gospodarske krize nujno potrebne.

— Izračunali so, da je padlo lani na Ljubljano 570 milijonov hektolitrov dežja.

— Ljubljanska mestna občina je po zgledu dravske banovine z novim proračunom odpravila kuluk. Še nadalje pa se bo odkupnina za osebno delo pobirala od državnih, banovinskih in drugih samoupravnih nameščencev.

Toda — nekaj let nato so Tokio, Yokohama in vsa druga porušena mesta spet nova, še lepša; v večnem boju med človekom in naravo zmaga naposled vendarle človek! L.—n.

Ugasli ognjeniki?

Nevarnosti njih prebujenja

Leta 1888 je spravil izbruh ognjenika Bantaisana vso Japonsko v strah: zakaj vulkan je bil že pred tisoč leti ugasnil. Ob njegovem znožju, da celo po pobožjih njegovoga mogočnega žrela so vzrasle na plodovitih tleh cvetoče naselbine, ki jih lava v nekaj urah popolnoma uniči. In z njimi pogine več tisoč ljudi.

Tudi Vezuv, ki se je po uničenju Pompejev, Herkulanea in Stabij (leta 79 pred Kristom) polnih 1500 let le nedolžno oglašal, je začel spet razsajati. Pri njem so opazili neko nepojmljivo periodičnost izbruhov: njih število narašča od stoletja do stoletja. V 18. stoletju so našli le šest večjih erupcij, v 19. deset, v 20. stoletju, ki ga je šele tretjina za nami, pa že šest!

Krakatau, ki naj bi bil že leta 1680 za zmerom ugasnil, je uničil avgusta 1885 ves otok; detonacijo so čuli skoraj na vsem svetu. Podobno se je zgodilo z ognjenikom Mt. Pelée na otoku Martinique: več stoletij so ga že imeli za ugaslega, ko je maja 1902 iznenada bruhnil iz njegovega žrela oblak ognja in pepela in v nekaj minutah pokopal 30.000 ljudi.

Takih primerov bi lahko še več našli. Pojem „ugasel“ torej v doslovnem pomenu besede ne drži.

Pri proučevanju zemeljske gmote je človek prodril komaj tri kilometre v globino. Pa v zvezi temu smemo z veliko gotovostjo trditi, da se zemeljska skorja neprestano izpreminja in razvija. Te izpremembe se najbolje zaznavajo na „slabih točkah“ zemlje, to je na gorovjih. Dostikrat nam ognjeniki, tudi če mirujejo, nakazujejo, da se v notranjosti zemlje nekaj skrivnostnega dogaja: to dokazujejo tako imenovane ekshalacije, izpuhtevanje vodnih in žveplenovodikovih par, solne kisline in drugih snovi, ki silijo iz zemlje na dan.

Največja nevarnost tako imenovanih ugaslih ognjenikov pa je v tem, da tvorijo izhodišče in vir potresov. Teorija o vulkanih namreč trdi, da je vulkanska erupcija nekaj neoviran izliv podzemeljskih sil, ki bi drugače, če ne bi mogle na dan, povzročile hude potrese. Ugasel ognjenik je tedaj podoban gnojni rani, ki se je na videz

zacementa. Zato so mnogi seizmologi prepričani, da so ravno ugasli vulkani stalna zahrbtna nevarnost, ker se iz njih rodé potresi. To teorijo potrjujejo tudi izkustva: kadar kateri ognjenik nenadoma ugasne, slede temu po navadi veliki potresi. —t.

750 „varnostnih ventilov“ zemlje

Zveza med potresi in ognjeničkimi izbruhi

Na zemlji štejemo okoli 750 ognjenikov. Nazvali so jih njene „varnostne ventile“, zakaj njih erupcija, naj bo za bližnjo okolico še tako strašna in razdejalna, pomeni vendarle trenutno odnehanje neznanskih napetosti, ki obstoje pod zemeljsko skorjo.

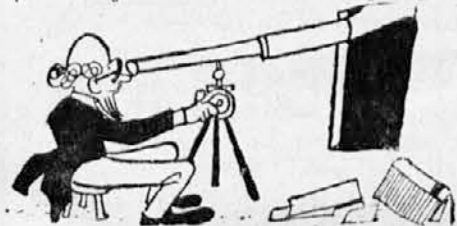
750 ogenj bljuvajočih gorá — a katera je najnevarnejša? Težko je odgovoriti na to vprašanje. Kakih 400 med njimi velja že več stoletij za ugasle, čeprav je treba tudi pri njih zmerom računati z nenadnimi izbruhi. Izmed ostalih 350 vulkanov, ki še zdaj delujejo, jih je okoli dvajset posebno nevarnih: to so tisti, ki od časa do časa s svojimi erupcijami navdajo svet z grozo.

Sicer pa nevarnost ognjenikov ni odvisna od njih velikosti. Največji ognjenik sveta je Popocateptl v Mehiki, „kadeča se gora“ so ga imenovali Azteki. Ob znožju meri njegov obseg 52 km, visok je 5.420 m in premer njegovega žrela znaša domala 1 km. Pa se ga vendar ni dosti bati, zakaj njegovi izbruhi se že več stoletij pojavljajo po nekem sistemu in v določenem razdobju.

Zato pa je po drugi strani najmanjši ognjenik sveta, Santorin, na egejskem otoku enakega imena, kot ventil silnih podmorskih vulkanskih procesov izpremenil obliče vse Grčije; zaradi njega in njegovega delovanja so nastali mnogi novi otoki, drugi pa so se pogrezli v morje.

Središče vulkanskih erupcij in z njimi združenih potresov sta Java in Japonska. Na Javi je okoli sto večjih del živih ognjenikov, na Japonskem pa skoraj štiri sto.

J. Mg.

— Pretekli teden je začelo bljuvati 8 ognjenikov v kordiljerskem gorovju v Južni Ameriki. Erupcije so napravile ogromno škodo in zahtevale mnogo človeških žrtev. Pepelnati dež je zakril sonce, da je bilo tema kakor ponoči. Drobni prah vulkanskih izmečkov je neslo nad 1000 km daleč do Montevidea in Buenos Airesa.

— Gospo Marto Hanau, znano pariško bankirko in lastnico več listov, so spet aretirali, ker je objavila v svojem listu neko tajno sporočilo, ukradeno iz finančnega ministrstva. (O karijeri Marte Hanau beri članek na 5. strani.)

— Vode pri nas še zmerom naraščajo. Sava in Donava sta preplavili nekatera predmestja Beograda. Prebivalstvo pomaga pri gradnji nasipov.

— Uglednega dunajskega specialista za ušesa dr. Aleksandra je prošli teden ušesil neki krojač iz maščevanja, ker ga je zdravnik pred 20 leti pri operaciji nosu baje pohabil.

— Na španskem so pretekli četrtek proslavili prvo obletnico španske republike.

— V prvem četrtletju t. l. je bilo v dravski banovini 85 konkurzov in prisilnih poravnjav, t. j. skoraj osemkrat toliko kakor v l. 1929, štirikrat toliko kakor v l. 1930 in skoraj dvakrat toliko kakor lani v istem času.

— Zaradi silne gospodarske stiske so se začeli ameriški delavci seliti v Rusijo, kjer kriza še ni tako huda kakor drugod. Med tistimi, ki so že odpotovali v sovjetsko Rusijo, je tudi 8500 jugoslovanskih državljanov, med njimi skoraj tretjina Slovencev.

— Predsednik ameriških Združenih držav Hoover (izg. huvr) se je prostovoljno odrekal za eno leto svoji plači (75.000 dolarjev ali 4 milijone Din) in se bo zadovoljil samo z 1 dolarjem (56 Din) za vse leto. Tako hoče Hoover dati dober zgled za varčevanje v državni upravi.

— Neki bosanski hodža (turški duhovnik) je prerokoval, da bo 17. t. m. konec sveta. Ljudje so mu verjeli in začeli plačevati dolgove, kakor je hodža zahteval, češ da na drugem svetu ne bo tako lahko vračati dolgove.

— Pariški kardinal je razpisal posojilo 20 milijonov frankov za zgradbo novih cerkva v Parizu. S tem hoče kardinal zaposliti delavce in zmanjšati gospodarsko stisko. Posojilo je bilo v nekaj urah podpisano.

— 19. aprila je minilo 50 let, kar je umrl Anglež Charles Darwin, oče razvojnega nauka v prirodoslovju, ki uči, da se je človek v dobi sto tisočev let razvil iz višjih živalskih vrst, le-te spet iz nižjih itd.

— Ljubljanski občinski svet je sklenil zgraditi pri Sv. Križu mrtvaško vežo s celicami za mrtvaške odre; tako bodo tudi siromašni ljudje lahko z vso pijetoto položili umrle svoje na mrtvaški oder, česar zdaj dostikrat ne morejo.

— Nasproti ljubljanskemu nebotičniku nameravajo hiše podreti in prostor zazidati z velikimi palačami, v katerih bo 89 stanovanj.

— Po najnovejših podatkih ima Českoslovaška 15 milijonov prebivalcev.

— Najstarejši Ljubljančan, stoletni upokojeni pismonoša Peter Cotič, je umrl.

— Jugoslovanski konzulati v Bordeauxu (Francija), v Monakovem (Nemčija), v Bratislavi na Českoslovaškem in v Montrealu (Kanada) so ukinjeni.

— Ban dravske banovine je razpustil župansko zvezo za Dravsko banovino v Ljubljani.

— Na Grškem se kriza posebno hudo pozna; grška drahma stalno pada. Zato je tem bolj nerazumljivo, da hoče Grčija kupiti žito, ki ga ji doma primanjkuje, ne pri svojih sosedah Jugoslaviji ali Bolgariji, nego v dragi Ameriki.

— Francoski poštarji so poslali vladi spomenico s prošnjo, da bi bila na novih francoskih „mirovnih“ znamkah slika pokojnega „mirovnega apostola“ Aristida Brianda. Vlada pa njihove želje ni upoštevala. Zakaj ne, listi ne poročajo.

— Rumunskemu kralju je pogorel letni gradič Fojšer. Ogenj je najbrž nastal zaradi kratkega stika. Škoda je velika, posebno ker so zgorjele vse umetnine, ki jih je imel kralj Karol v gradiču.

Gospodične, ki si same služijo kruh

Angelca Kraljeva

Moral sem se gnesti skozi množico ljudi, ki da za dnem oblegajo točilnico našega novega avtomatskega buffeta „Daj — Dam“, če sem hotel intervjujati to simpatično gospodično. Po eni uri, nešteto krat prekinjen z zahtevami gostov, se mi je komaj posrečilo dobiti med porcijami „malega guljaža“, „kranjskih klobas“ in vseh mogočih „vegetarijanskih specijalit“ nekaj odgovorov te gospodične.

„Kje ste v službi, gospodična? In kaj vas je pripravilo, da si sami služite kruh?“

„Kje sem v službi, lahko sami vidite, saj niste pri nas ravno redek gost. V službo sem šla, da se lepše iz-

razim, zaradi neblagostanja. Sicer pa sem se že navadila, da si sama služim svoj vsakdanji kruh in se ne bi mogla več uživati v položaj, da bi morala biti od koga odvisna.

S službo sem zadovoljna, v kolikor mi to dovoljujejo današnji hudi časi in velika brezposelnost. Seveda bi rajši bila „kaj drugega“, kaj — o tem si niti sama, verjemite mi, nisem na jasnem... Za nas nesrečna mlada dekleta je današnja doba dokaj neugodna (pri tem ne mislim samo na sebe), ker smo prisiljene delati marsikaj, kar nam ni všeč, pa moramo...

Življenje je lepo, posebno, če ga malo popopra boj za vsakdanji kruh. Mislim, da je vsako dekle samo sebi odgovorno za svoje občutke veselja in žalosti. Tudi v najbolj črnih dneh lahko človek vedro gleda v življenje — če le hoče!

Zabavam se z marsičim. Rada hodim v kino, ljubim družbo, poleti se kopam, pozimi, kadar sem prosta, prezebam — na promenadi — in vse mi je v zabavo in razvedrilo. Saj se mora človek vsaj enkrat otresti skrbi, ki jih nalaga služba, in jih za nekaj trenutkov pozabiti.

O sreči se na glas ne govori (morda bi mi bil potem kdo nevoščljiv!)

Delati se mora! Sicer pa je velika razlika med delom in delom. Glavno je, da vsak dela, kar pač more, solidno in pošteno; tako delo ne more biti sramotno.

Sanjam o mnogočem!“

Na moje zadnje vprašanje, kaj misli o enakopravnosti žensk, se je gospodična hudomušno zasmejala. Bog zna, kaj si je takrat mislila. Gotovo je le to, da se je njen odgovor zelo razlikoval od izraza na njenem obrazu. Kaj mi bo povedala?

„Ženska mora biti in ne sme biti enakopravna moškemu...“ **RI.**

HUMOR

Najboljše sredstvo

Dva prijatelja se pogovarjata, kako naj se človek bori z nalezljivimi boleznimi.

„Kako se ubraniš bacilov?“

„Najprej skuham vodo.“

„In potem?“

„Potem jo še steriliziram.“

„Zelo lepo! In potem?“

„Potem? Potem pijem pivo!“

Praktični zdravnik

Bolnik: „Vaš večni dolžnik ostanem, če me ozdravite...“

Zdravnik: „Ne, to pa ne, zdravim samo proti takojšnjemu plačilu.“

Stalno omizje

Kaj je stalno omizje? — Odgovor: Določena miza v določenem lokalu, kjer se snidejo ob določenih dnevih in določeni uri ljudje, popijejo določeno število vrčkov, govore o določenih rečeh in ob določeni uri odidejo.

Uganka

„Kater žival prenese največ mraza, Moric?“

„Bolha, ki v najhujšem mrazu leta okoli v srajci.“

Strašno!

„Ali ste že kdaj mislili na to,“ vpraša filozof ribiča, „da ostanem za vsakim sulcem, ki ga ujamete, njegova žena in dvajset tisoč nepreskrbljenih otrok?“

Odkrito

Učiteljica: „Kateri čas je to: Lepa sem?“

Učenka: „Pretekli.“

Čigavo je tele?

Letovišcar vidi na travniku kravo s tetelom.

„Čigava pa je ta krava?“ vpraša dečka, ki pride mimo.

„Ne vem. Mislim pa, da vem, čigavo je tele.“

„Čigavo pa?“

„Kravino.“

Pozna jo

„Obisk smo dobili!“

„Iz česa to sklepaš?“

„Ker se mama smeje starim očetovim dovtipom.“

Otroka gospe Mieke sta se stela. Tedaj reče mati mlajšemu:

„Marko, kaznuj svojega brata s prezirom, ker je tako neolikan.“

Čez nekaj časa se oglasi starejši, Niko:

„Mama, Marko me zgoraj kaznuje s prezirom — spodaj pa me brca z nogami!“

Srečanja z gospo Marto Hanau

„Gospa prezidentka“. — Nenavadna karijera — nenavadno življenje

Napisal Ferry O'Brien

Listi so poročali da so gospo Hanau (izgovori anó) aretirali, ker je menda priobčila v svojem listu kompromitujoče tajno gradivo iz arhivov finančnega ministrstva.

V Parizu, na nekazni Clichyjski aveniji stoji za pultom neznatne trgovine s perilom mlada temnolasa deklica. Njene nemirne oči se zdaj pa zdaj koprneče ozro mimo piramide vzenin in perila skozi okno. Pri vsem tem je gospodična Marta imenitna prodajalka. Saj pa je tudi njena mati utelešena strogost in natančnost. In ko se jame gospod Lazar Bloch, ta vzor vestnega potnika s solidno trgovsko izobrazbo, zapeljivo zgovornostjo in preroškim pogledom v možnosti zaslužka, ko se jame ta gospod Bloch zanimati za Marto in njeni materi to tudi na primeren način pove, preseka mati Hanau vse plahé hčerine pomisleke z besedami: „Kaj si mar zorela?“

To se je zgodilo leta 1908. In tega leta se je začela čudovita karijera te ženske.

Zakonca Bloch sta že nekaj let trgovala, ko je izbruhnila vojna. Pravega zmisa za dobre kupčije pa se je gospod Bloch naučil šele od svoje žene. Skupaj sta vrgla na trg neki izuzn. imenovan „Vojaška uteha“, nekaj železni zdravnik, okrašen s pobožnimi izreki. Kupčija je imenitno cvetela, čeprav je „uteha“ toliko pomagala kakor Blažev žegen...

A vse to je bilo šele začetek. Marta Bloch je že zdavnaj spoznala, da ji njen mož v kupčijskih stvareh niti od daleč ni kos. Zato se je kratko malo od njega ločila, toda gospod Lazar Bloch je še zmerom ostal v hiši „gospe Hanau“, kakor se Marta zdaj imenuje. Prejšnji mož je postal njen zapnik, poslovodja in — njen nameščence. Za prav majhen denar si je kupila Marta Hanau finančni list „Gazette du Franc“, ki je bil dotlej slabo urejevan in ga ni nihče poznal. Kupčijski talent gospe Hanau je iz njega napravil pomemben gospodarski faktor. A kako? Apelirala je na patriotizem Francozov. „Podpreti moramo frank in ga držati. Vsi Francozi morajo pri tem pomagati. Sicer pa to tudi ne bo v njihovo škodo.“ Marta Hanau je namreč obljubila izredno visoke dividende...

Genijalna misel. Marta Hanau, „gospa prezidentka“, postane velešpekulantka na pariški borzi. Ustanovi sedem finančnih družb s 400 podružnicami: baje ima lastnega kapitala 17 milijonov in naložb za 500 milijonov frankov. Njen list dobi svetoven sloves, med njene sodelavce gredo najodličnejši politiki in prvi novinarji sveta — med njimi Čičerin in Sauerwein. Vsako jutro sedi za rezervirano mizo v majhni kavarni nasproti borze. Zraven sebe ima stol z mapami, pred seboj papirje, akte, ra-

čune. Vsakih deset minut prileti k njej sel z borze in ji nekaj zašepeče. Ona prikima ali odkima, dela beležke, računa in napiše zdaj pa zdaj počasi in premišljeno ček na vsote, ki zbujačo vrtoglavo. In pri tem si časih prav rada zažge tudi dobro smotko. Kjerkoli se pojavi, se ljudje globoko klanjajo pred njo — „gospo prezidentko...“

V Parizu se vrše prve priprave za mirovno konferenco. Trideset zastopnikov raznih držav je tam, med njimi dva Nemca in neka ženska. — Kdo je to? Kdo je ta neznatna, temnolasa oseba, zelo rezervirana, zelo lepo napravljena — ta žena, ki ni ne mlada ne stara? To je Marta Hanau, predsednica lista „Gazette du Franc“, ustanoviteljica pol tuceta finančnih družb, genij. Ne poznate gospe Hanau? In ko gospa Hanau vstane, da pove svoj kratki, jasni in nekoliko humoristični govor, ki zadene žebelj na glavo, jo zastopniki narodov pobožno in napeto poslušajo...

Ne dosti pozneje sedi gospa Hanau — v saintlazarškem zaporu. Napravila je neprevidnost, da je napovedala v svojem listu veliko izdajo delnic za 170 milijonov frankov, in obljubila vsakemu delničarju osem odstotkov dividende in 40 odstotkov obresti. Finančni svet je postal pozoren, stvar so morali preiskati, ker je to zahtevala ogorčena konkurenca, in pri tem so prišli na dan neverjetni škandali. Govorilo se je o podkupninah visokih in najvišjih uradnikov, odličnih politikov in gospodarskih prvakov, ki naj bi bili soudeleženi. Toda natančnega ni nihče zvedel. Gospa Hanau se je v ječi posvetovala s svojim odvetnikom in — tožila sodišče, češ da ji je z zaporom prizadejalo veliko denarno škodo. 125 milijonov pasiv, 85 milijonov aktiv — toda gospa Marta Hanau zagotavlja, da bo svoje upnike popolnoma odškodovala, če jo spuste. In njeni upniki njej dosti bolj verjamejo kakor sodišču. Slepo zaupajo izredni spekulacijski spretnosti te neznatne energične ženske. In ko jo naposled izpuste, se začne ples iznova — do prihodnjega škandala...

Zakaj francoski malomeščan — iz njihovih vrst se v glavnem rekrutirajo klijenti gospe Hanau — čeprav je po eni strani naravnost prislovično varčen, pa zato po drugi strani ne pozna mej pri igralski strasti in spekulaciji. Nu in če je stvar še nekoliko patriotski pobarvana, se toliko rajši navduši...

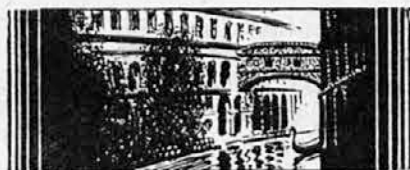
Na tem psihološkem spoznanju je zgrajena izredna karijera te nenavadne ženske.

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN
NAPISAL MICHEL ZÉVACO

23. nadaljevanje

Novi naročniki dobe na željo ponatis dosedanjih 22 nadaljevanj!

Bembo se je ustavil. Zagledal se je skozi okno v dva postopača, ki sta slonela na vogalu hiše in dremala.

Potem je nadaljeval svoje misli.

„Da, prav mogoče je, da je zaljubljen... A v koga?... V Bianco!... V Bianco, ki pa ga je zavrnila in bi se zdaj hotel maščevati nad njo? Ne. V Imperijo? Mogoče. Ne, tudi to ne. Ta človek ima obraz kakor iz kamna; takih ljudi ne moreš tako enostavno presenetiti. Za to masko se skrivajo druge reči. Katere? Ne vem, čeprav on ve, kaj jaz mislim. Vsaj za mojo ljubezen do Bianco ve. Torej se je moral ukvarjati z menoj, dolgo in izčrpano. Zakaj?“

Bembo se je spet ustavil pri oknu; onadva postopača sta še vedno dremala na vogalu, naslajaje se nad žarki vzhajajočega solnca. Zavist ga je obšla, ko ju je opazoval; pomislil je, da on sam nikoli ni tako brez skrbi spal.

„V svojem življenju,“ je nadaljeval svoje misli in spet začel hoditi po sobi gor in dol, „sem strl dosti življenj. Kadar človek sanja, kar sem jaz sanjal, kadar se vzpenja k oblasti, mora začeti s tem, da zavrne sleherni misel na pravičnost in izpuli iz svojega srca to nadležno cvetko, ki ji pravijo usmiljenje. Tedaj šele je človek močan. Jaz sem močan, ker nikoli nisem poznal pravice ne usmiljenja. Toda kadar človek pohodi ljudi, ki mu pridejo na pot, jih mora pohoditi do mrtvega. Ali sem mar slučajno prezrl katerega sovražnika, ki me zdaj...“

Ustavil se je, prekrižal roke in se globoko zamislil. In prišel je do tegale sklepa:

„Potrebno je, da tega človeka ubijem. Izrabimo ga najprej, potem pa ga ubijemo. Samo kako?... Nu, drevi mi izroči Bianco. Za to se mu seveda izkažem hvaležnega. Da mu to hvaležnost pokažem, da se mu z vso izkrenostjo, ki je je taka usluga vredna, zahvalim, ga povabim k sebi, v tole škofovsko palačo, na večerjo. Vabilu se bo odzval, o tem ne dvomim. Toda ali bo hotel sesti za mojo mizo?... Zakaj ne, če mu bom znal za en dan, za eno uro vlti zaupanja. To pa je moja stvar. Da, prišel bo in sedel k večerji... Ostalo pojde samo. To bo še najboljši način, najhitrejši.“

Pomirjen ob zavesti, da se bo neznanca odkrižal s strupom, se je tedaj Bembo ves predal blaženim mislim o ugrabitvi Bianco in utešitvi svoje strasti.

Potem je začel premišljati o novem življenju, ki ga čaka.

Veselo je bobnal po oknu in gledal na kanal. Onadva postopača sta še zmerom stala na vogalu. Toda zdaj nista več dremala. Pospravlja-

la sta borni zajtrk in obračala palači hrbet.

Bembo ju je le raztreseno pogledal.

Potem je poklical svojega oskrbnika in mu velel, naj mu pripravi sobo za eno osebo, ki bo nekaj dni prebivala v palači, in dodal:

„Ta oseba je ženska.“

Pomemben pogled je dal možu razumeti, za kaj gre. Oskrbnik je bil več kakor zgolj oskrbnik. Bil je izborno naučen, razumel je vsak migljaj svojega gospodarja in ga slepo izvršil.

„Najti mi moraš,“ je povzel Bembo, „pripravno hišico, to se pravi, precej na samem. Potem se preseliš tja.“

„Razumem, Visokost.“

Oskrbnik je izginil: vedel je dovolj...

Uro nato, ko se je mesto že prebujalo, se je Bembo vrgel v obleko, ki jo je navadno nosil na ulici, to je, ogrnil se je v župniški plašč, ki je zakril njegova škofovska odličja; na glavo pa si je del rdečo duhovniško čepico.

Nato je sedel v nosilnico in se dal odnesti k Aretinu.

Tam ni vstopil pri velikih vratih, nego pri skritih stranskih vratih, od koder je prišel naravnost v delovno sobo Pietra Aretina.

Pesnik je sedel za majhno mizo iz belega lesa in pisal. Soba je bila silno preprosto opremljena, skoraj siromašna.

„Zdaj vidiš,“ je vzkliknil Aretino, ko je zagledal Bembo, „kako si služim kruh.“

„Kaj počneš?“

„Zgodbico pišem za francoskega kralja.“

„In kaj dobiš zanjo?“

„Najmanj tisoč srebrnikov; zakaj to pot mu grozim brez usmiljenja...“

„S čim neki, za Boga?“ se je zagrohotal Bembo.

„Da objavim zgodbico, ki mu jo pošljem!...“

„In o čem govori ta zgodbica?“

„O dogodku, ki mora biti resničen, ker ne more nihče dokazati nasprotnega: da je imela kraljeva mati svoje čase razmerje z nekim lepim dečkom, vrednim njene ljubezni...“

„To vendar ni tako strašno.“

„Pač; zakaj lepi mladenič je bil konjar na njegovem dvoru. Zdaj menda razumeš: kralj sin navadnega konjarja!...“

„Ni slabo!“ je menil Bembo. „Po tem takem ti je sila za denar?“

„Pa še kako; lačen sem ga kakor volk ovce; niti počenega groša nimam več...“

„Siromak!...“

„Dobiti moram na vsak način še letos deset tisoč srebrnikov; cesarja Karla sem cenil na tri tisoč, kralja Franca na tisoč, to dá štiri, Ferrarskega vojvodo na pet sto...“

„In mene, na koliko si mene cenil?“ ga je ustavil Bembo.

„Tebe?...“

„Da, mene... ali pa moje prijatelje.“

Aretino je hlastno vstal in stopil k Bembo.

„Ti bi mi lahko priskrbel denar?“

„Štiri tisoč srebrnikov.“

„Kdaj?...“

„Polovico še danes, če hočeš...“

„Če hočem, tako mi Margeritinih bradavic!...“

„Potem pa pojdi z menoj!“

„Kam?“

„Samo pojdi; boš že videl, kam!... Lepo se obleci, vzamem te v svojo nosilnico.“

Aretino je planil skozi vrata. Nekaj minut nato se je vrnil, dočela izpremenjen.

Odšla sta dol in stopila v nosilnico. Bembo je skrbno zagrnil zaveso.

Nosilnica se je kmalu ustavila pred doževo palačo.

„Idi z menoj,“ je rekel Bembo.

„Kam?“

„K dožu!...“

„K dožu?“ se je začudil Aretino.

„Da, k dožu. Ali te je mar strah?“

„Mene strah?... Strah me je samo postopačev... takih kakršen si ti ali pa jaz!“

XXVIII

Dož

Bembo in Pietro Aretino sta krenila čez prostrano dvorano, kjer so stale v skupinah gruče patricijev, odličnih meščanov in oficirjev. Ta dvorana s čakalci je spominjala malone na kraljevsko predsobje, kjer čakajo dvorjani trenutka, ko se prikaže vladar, da jih vidi.

Ob spoštljivem pozdravljanju, ki je sprejelo Bembo, je Pietro Aretino spoznal, kolik vpliv ima kardinal.

„Kuga in kolera!“ je zaklel sam pri sebi. „mrcina je napredoval od tistih dob, ko sva v podstrešni sobi v Firenci otepala surovo čebulo za obed in ugibala, kje bova večerjala. Zdi se, da si Bembo ni izbral krive poti. Zakaj nisem še jaz postal duhovnik!...“

Kardinal je odprl vrata v manjšo dvorano, polno straž in stopil naprej v veliki kabinet, kjer so delali

tajniki. Sedel je v naslanjač kraj okna in povabil Pietra Aretina, naj prisede.

„Dož naju bo takoj sprejel,“ je tiho zašepetal, da ga ne bi čuli pisarji. „Pričakuje naju. Dotlej pa se lahko pomeniva.“

„O tem, kaj bova z njim govorila?...“

„Ne,“ je odvrnil Bembo in obraz se mu je zmračil. „Rad bi zvedel nekatere stvari o človeku, ki ga dobro poznaš.“

„Govori.“

„O Florentincu, ki ti je hotel deklamirati neko balado in postati tvoj tajnik...“

„Ah, res... Nu, njegovi želji je ustrezno. Reči moram, da v verzih ni ravno novinec, zato sem ga tudi vzela. Ali se mar zanimaš zanj?“

„Zelo.“

„Če je tako, se bom zanj zavzel.“

„Kakšen človek je to?“

„To bi rad od tebe zvedel, ker se toliko zanimaš zanj. Jaz ga ne poznam. Le toliko vem, da se mi je predstavil s priporočilnim pismom, ki mu ga je dal Veliki vrag.“

„Veliki vrag?“

„Da, Giovanni Medici!“

„Tak ga ne poznaš?“ je povzel Bembo in prodirljivo pogledal svojega tovariša.

Aretino je samo odkimal: z Bembo je rad kar najmanj govoril, razen tedaj, kadar je šlo za čisto nepomembne stvari.

„Zvedeti je treba,“ je rekel Bembo, „odkod prihaja in kaj bi rad.“

„To ne bo težko: pesnik je, iz Firence prihaja in išče sreče pri meni.“

„To je samo na zunaj. Toda za vsem tem se skriva nekaj drugega, in to bi rad zvedel.“

„Dobro. Gledal bom, da spravim kaj iz njega...“

Tisti trenutek je pristopil k Bembo lakej in mu dal znak. Kardinal je takoj vstal in skupaj s Pietrom Aretinom stopil v velik kabinet z mračnim pohištvom, ki pa je vzlic vsej preprostosti razodeval okus človeka, ki živi v njem.

Dož Foscari je sedel v ogromnem naslanjaču iz rezljanega lesa

¹⁾ Tako so vojaki imenovali Giovannija Medicejskega zaradi njegove nasilnosti in vojaške hrabrosti.

Gramofoni in gramofonske plošče se kupijo
najboljše in v največji izbiri pri

JUGOSPORT
LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 34

za masivno mizo, katere vsaka noga je predstavljalna leva v razprostrtim kreljutmi: simbol Benetk.

Foscariju bi takrat človek prisodil kakih pet in štirideset let. Vsa njegova pojava, njegov visoki stas s širokimi rameni, in njegove kretnje so izdajale neupogljivo silo. Na obrazu si mu bral prikrit nemir, ki izdaja vse slavohlepne ljudi. Njegove črne oči so zrlle v človeka ostro in presunljivo. Imel je črno brado in lasje so se mu le na sencih nekoliko belili. Njegov glas je bil resen, skoraj osoren. Obraz mu je le redko kdaj oživel. Kadar pa se je to zgodilo in je z njega izginil izraz mirnega veličastja; kadar mu je čelo pokrila oblak in so udarili bliski iz njegovih oči, tedaj je zbudil Foscari vtis enega tistih mesojedih bitij, ki jih priroda časih skoti v trenutkih strašnih zablod.

Bembo in Aretino sta sedla na mig doža, čigar oči so se ostro zabodle v pesnika. Prvi je bil vznemirjen, drugi pa se je zdel samo raveden. Aretino je vzdržal dožev pogled z brezskrbnostjo, ki je bila deloma plod njegove nesramnosti, deloma pa prikritega strahu.

„Vi ste prijatelj Giovannija Medicejskega?“ je nenadoma vprašal dož.

„Da, deležen sem te časti.“ je odgovoril Aretino. „Veliki mož mi je tako dober prijatelj, da se je le nerad ločil od mene.“

„Zakaj pa ste ga potem zapustili? Zdi se mi, da je za človeka, kakršnen ste vi, pokroviteljstvo Giovannija Medicejskega več vredno kakor naklonjenost vseh evropskih vladarjev skupaj.“

„Da, Visokost, izvzemši vašo!“

„A jaz nisem vladar!“ je živahno vzkliknil dož.

„Visokost, čul sem beneško ljudstvo govoriti o Foscariju s tolikim spoštovanjem, da me je ganilo, mene, ki me nič ne gane. Videl sem to ogromno palačo, ki zbuja s svojimi streli in arkebuzirji vtis trdnjave kakor kraljev Louvre, ki sem ga videl v Parizu, kakor Angelski grad, ki sem ga videl v Rimu. Stopil sem v palačo in zagledal razkošje in veličastje, ki je vredno madridskega dvora. Naposled zagledam vas, Visokost, in se vprašam ali niso to ljudstvo podaniki mogočnega cesarja, ali ni ta palača grad velikega vladarja, ali ni mož, ki mi je dovolil stopiti predenj, vse-mogočen kralj...“

Podpiraje brado z rokama je Foscari poslušal dolgi Aretinov govor, ne da bi bila le ena mišica na njegovem obrazu izdala njegove misli. Le ob zadnji besedi se je zgenil.

„Kralj!“

Toda besede ni zamrmral.

A odjeknila je mogočno v njegovih mislih.

In pomislil je:

„Ta človek ni bedak, za kar ga ima Bembo, drugače ne bi bil prvi mah ugenil mojih misli, ki jih razen mene nihče ne pozna.“

Na glas pa je rekel:

„V Benetkah nimamo kralja, gospod, in ga tudi nikoli ne bomo imeli. A da se povrneva k slavnemu Giovanniju Medicejskemu... mislim, da ste morali imeti še neki drugi razlog, da ste ga zapustili?“

„Da, toda ta razlog je čisto oseben, Visokost. Moj plemeniti go-

spod je živel mnogo več v taborišču kakor v mestu. Zmerom je na bojnem pohodu. Okoli njega vohate samo smodnik. Spati morate na tredi. Okrog vas so robati ljudje, ki so sicer vse časti vredni, kadar gre za obstreljevanje in puškarjenje, zato pa vas dolgočasijo, kadar nanesete pogovor na muze.“

„Skratka, bali ste se jih!“

„Ne bi rekel, Visokost.“ je odvrnil Aretino in vstal. „Priznati pa moram, da me vojna in življenje po taboriščih le malo zanimata.“

„Če bi vam tedaj predlagal, da se vrnete h Giovanniju Medicejskemu, ne bi segli z obema rokama po tem?“

„Ne bi, Visokost, če bi to pomenilo, da moram za zmerom zapustiti to ljubko mesto umetnikov, pesnikov in plemičev, ki ga imenujejo Benetke; bi, če bi šlo samo za začasno poslanstvo. V tem primeru bi si štel v veliko čast, da smem biti poslanik doža Foscarija pri Giovanniju Medicejskem.“

Dož je pogledal po Bembo, ki je prikimal. Pomislil je nekaj trenutkov, nato pa povzel:

„Zakaj ste prav za prav prišli v Benetke?“

„Zaradi tukajšnje družbe, Visokost, zaradi njenega sijaja in uglednosti...“

„Samo zaradi tega?“

„In zaradi sreče, ki jo mislim tu dočakati!“ je odgovoril Aretino.

„Pri tem delu vašega programa vam hočem pomagati.“ je rekel dož, kakor bi bil čakal to besedo.

„Dovolite, Visokost,“ se je tedaj oglašil Bembo. „Povedati vam moram nekaj, česar vam moj prijatelj Pietro Aretino iz skromnosti ni hotel sam povedati. Zakaj on ni samo pesnik, čigar sloves je prodril do nas in ki ste ga hoteli videti od blizu... On je tudi fin mislec in zna verno sporočiti vsako misel, ne da bi mu bilo treba kaj napisati. In naposled ima tudi dar prepričevalnosti, ker ume z vsakterim govoriti po njegovem temperamentu.“

„Vem!“ je odgovoril dož in prikimal. „Zato se tudi ne pomišljam pokloniti mu svoje zaupanje.“

„Visokost,“ je odvrnil Aretino s tisto drzko prostodušnostjo, ki ga je delala močnega, „v meni glejte samo potujoče pismo, toda tako pismo, ki ima razum in ki ga nihče ne more odpreti. Kar mi boste povedali, bo tu notri z večjo varnostjo zapisano kakor na papirju. In jamčim vam, da bo pismo prišlo na pravi naslov.“

„Gre tedaj le še za to,“ se je nasmehnil dož, „da se dogovorimo o ceni prenosa...“

„Visokost,“ se je takrat oglašil Bembo. „Aretino je preveč pesnik, da bi se ukvarjal z mamonom; on zna ceniti pomen velikega poslanstva, ki mu ga zaupate, in čast, ko ga srečno izvrši, mu bo popolnoma zadoščala: denar ni njemu nič...“

„Oprostite, kardinal!“ se je vznemiril Pietro.

„Slava mu je vse,“ je hladno-krvno končal Bembo.

„A živeti moram vendarle, gromska strela!“ je zavpil Aretino ves iz sebe. „Saj ne rečem, da slava ne bi bila lepa reč, toda še dražja mi je, če se da združiti z denarjem!“

„Toda,“ je nadaljeval Bembo, „če slavni Aretino že sam ne mi-

V 24 urah

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Ljubljana

sli na gmotne potrebe, ki jih nalaga življenje, pa sem jaz moral misliti na to, ker sem njegov prijatelj. Misli sem si tedaj, da dva tisoč srebrnikov ne bi bilo nič preveč za izvršitev tega poslanstva, in da bi se mu enaka vsota lahko dala za odškodnino, ko se vrne.“

Dož je prikimal v znak pritrdila, vzel kos papirja, napisal nanj nekaj besed in ga pomolil Aretinu, rekoč:

„Evo vam nakazila za dva tisoč pet sto srebrnikov; ko se vrnete, dobite drugo tako nakazilo.“

„O, Visokost,“ je vzkliknil Aretino, ves žareč, „tolikšna radodarnost je vredna vas in mene. Še s fino izbrušenim, brezhibnim sonetom ne bom mogel dovolj pokazati svoje hvaležnosti.“

„Prebral ga bom z velikim veseljem,“ je resno rekel dož. „Zdaj pa me poslušajte!“

Foscari je vstal in jel zamišljeno hoditi po kabinetu gor in dol. Ali se je mar zdaj pomišljal zapuati svoje misli Aretinu? Gledal ga je od strani in brez dvoma je ta pojava sestradanega volka, ta razumna in prekanjena glava zbuja la v njem več zaupanja kakor fizijognomija vdanega prijatelja.

„Potovali boste h Giovanniju Medicejskemu,“ je zdajci izpregovoril. „Toda hiteti boste morali.“

„Potoval bom noč in dan.“

„Dobro. Koliko ljudi ima Veliki vrag?“

„Kakih petnajst tisoč strelcev in arkebuzirjev, štiri tisoč konjenikov, dobro oboroženih s pištolami in velikimi meči, in deset topov.“

Foscariju se je zvedril obraz.

„Dobro,“ je rekel. „Povedali mu boste tole, da je rekel Foscari, beneški dož: Po nepotrebnem zapravlja svojo vojsko in svoj vojaški dar z nepomembnimi vojnami. Ponudim mu zavezništvo, ponudim mu dvajset tisoč mož, da bo njegova vojska še enkrat tolikšna. Recite mu, da bi s tako armado lahko...“

Pomislil je.

„S tako armado, Visokost,“ je rekel Aretino, „bi lahko postali gospodar Italije... to ste hoteli reči? Ali smem dodati, da so Rovigo, Mantova, Cremona in Firenca, ki so si med seboj v laseh, nezmožne upreti se resnemu naskoku?“

„Čudovito oster je vaš razum, mojster Aretino. Da, tako mu recite. In še tole: da je mene, Foscarija, sram, ko gledam, kako se prvaki Gornje Italije koljejo med seboj; da je strašno gledati, kako neprestano pustošijo rodovitno padsko dolino in krvavé reke od krvi ubitih ljudi; da sem sanjal... Vi poznate to mojo misel, Bembo; čujte je še vi, Aretino!“

„V mojem srcu bo na varnem kakor je na varnem božja misel v tabernaklu.“

„Čujte torej: ta neizmerni moj sen, ta vratolomna misel, vredna velikega poveljnika, kakršnen je Medici, vredna, da zaradi nje cele

noči ne spim, ta misel je v tem, da bi napravil iz Gornje Italije eno samo...“

Premolknil je.

„Eno samo kraljestvo!“ je navdušeno vzkliknil Aretino. „O, Visokost, če se ta misel uresniči, pomeni to prevrat vsega sveta.“

„Benetke,“ je povzel Foscari, „so ključ do Italije. Brez Benetk ni nič. Z njimi se dá vse storiti. Sit sem že tega, da dajem naše ladje v najem tujim kraljem. Poslej se moramo boriti za sebe same. Benetke, kraljica morja, morejo in morajo postati kraljica Italije in iztrgati Rimu njegovo staroslavno nadvlado. Kaj je Rim? Prošlost! Svetla prošlost, ki ugaša v mraku. Kaj so Benetke? Bodočnost!... Z njimi se dá napraviti konec sedanjim notranjim vojniam. Z njimi se bo najprej Gornja Italija, potem pa še ostala Italija postavila po robu tujim mogočnikom in rekla: Do zdaj sem imela poezijo in umetnosti, zdaj imam moč. Naj hodijo Francozi in Nemci drugam po svoj plen! Italiji je tega dovolj! Znala se bo sama sebe braniti in si sama sebi zadoščati... Evo, tak je moj sen!“

„Božanski sen, Visokost! Sen, ki mora vsa Italijo dvigniti na noge!“

„Da, toda tu so še knezi!... Za spočetje takega sna je bilo treba misli, kakršna je moja. Za njega izvedbo, za popolno in vekovno uresničenje sem že vse proučil, in to je moja stvar. Toda da spravim s poti ovire, to je kneze, za to potrebujemo vojščaka: to bo vloga Giovannija Medicejskega.“

„In kaj naj mu obljubim, Visokost?“

„Delitev po doseženi zmagi. Duumvirat. On bo gospodar v Rimu, jaz bom gospodar Benetk; njegov bo jug, moj bo sever; in med nama bo papež...“

Foscari je umolknil in se zamislil.

Potem je povzel:

„Zdaj poznate, mojster Aretino, v velikih obrisih moj načrt. Za podrobnosti je še čas. V prvi vrsti moramo vedeti, ali je Veliki vrag človek, ki bo pristal na moj predlog. Treba mu bo spretno otipati obisti in mu le polagoma odkriti načrt, ki sem vam ga pravkar razvil, ter se umekniti, ne da bi preveč izdali, če bi začutili odpor...“

„Visokost,“ je odgovoril Aretino, „za uspeh jamčim. Poznam Giovannija Medicejskega. Spal sem v šotoru z njim. Bil sem pri njegovih zabavah. Zaupal mi je svoje težave. In poznam tudi ovinke, po katerih se pride do njegovih pravih misli. Sicer pa je preprost duh, ki pozna samo eno strast: vojno. Ker mu bom predlagal vojno z dvakrat večjo vojsko, kakor jo je imel do zdaj, je stvar dobljena.“

¹⁾ Tudi Macchiaveli je sanjal o tem. Toda med tem ko je Macchiaveli v svoji plemenitosti mislil o svobodi združenega naroda, je bilo Foscariju v mislih samo vesoljno gospostvo.

Gramofone, plošče
kupim edino najugodnejše, ker je največja izbira, edino le pri

„APOLLO“

Ljubljana, Miklošičeva c. 38. Palača Grafike.
Najmodernejša izposojevalnica plošč

Iz kraljestva filma

Kako se je Warner Baxter maščeval nad časnikarji

Časniki radi pošiljajo filmskim igralcem pole z vprašanji za razne ankete. Ta vprašanja so navadno vsakdanja in brezpomembna. Dobil jih je tudi Warner Baxter in odgovoril nanje takole:

Kdaj ste se rodili?

29. marca 1895. Ne vem, da bi se bilo tega leta zgodilo še kaj drugega važnega.

Kje?

V Columbu. Zdi se mi, da je temu mestu že žal, da ni izpremenilo imena po meni. Drugače imam pa Kolumba rad.

Vaš najdražji spomin?

Neki seksualno-patološko-sadistični fenomen. Oče me je rad časih namlatil. To je bila njegova bolesta manija. Seveda sem to navadno tudi zaslužil. Nekoč smo se šli Indijance in v ta namen sem razrezal očetove nove nedeljske hlače in potrgal vse ptičje perje z maminoga slamnika. Ali je čudno, če sem jih potem dobil?

Vaš najljubši sport?

Zbiranje znamk. Moderni zdravniki so ugotovili, da vsak sport, ki utruja mišice, škoduje srcu. Zbiranje znamk mišic ne utruja.

Ali ste praznoverni?

Časih, če razbijem nekaj krožnikov ali kako vazo, me obide občutek, da bo to nekaj stalo. Če me srbi nos, se praskam. Če sem povabljen na večerjo, kjer nas je trinajst, jem za dva.

Vaš ideal?

Da bi postal urednik vašega lista. Potem bi tudi jaz nastavljal takele pasti.

Kateri izum najbolj cenite?

Govoreči film... telefon... makove štručke in — denar.

Katerega igralca najbolj cenite?

Da ne bo zamere — Warnerja Baxtra.

Ali ste na vsa vprašanja po resnici odgovorili?

Še vprašate!

IGRALCI VSTAJAJO...

Napisala Gertrud Wiethake-Müller

Vsi veliki filmski ateljeji v Ameriki začno z delom ob devetih dopoldne. Igralci pa morajo vstajati že precej prej. Saj morajo še telovaditi, porabiti dosti časa za oblačenje in šminkanje, prevoziti dolgo pot do ateljejev in še marsikaj drugega.

Budilka Phillipsa Holmesa, glavnega junaka „Ameriške tragedije“ in veličastnega filma „Človek, ki sem ga ubil“, se oglasi ob sedmih. Ko se mladi igralec pretegne in nazeha, za kar potrebuje deset minut, vstane najprej z levo nogo, ker je prepričan, da mu to prinaša srečo. Potem telovadi pri odprtem oknu, skoči pod prho in se na vrtu sprehodi. Ob tri četrt na osem zajtrkuje. Poje nekaj sadja, dve jajci, vročo kavo in maslo na kruhu. Do ateljejev ima dvajset minut. Ob devetih je našminkan in pripravljen.

Nova Paramountova zvezda Kay Francis, ki se je posebno izkazala v filmu „Od polnoči do polnoči“, kjer je bila partnerica Cliva Brooka, potrebuje dve uri in pol, da se pripravi za delo. O pol sedmih vstane, telovadi in se oblači do četrt na osem. Potem zaj-

Charles Farrell in Janet Gaynor
(Foto Fox)

trkuje. Kmalu po osmih je že v ateljeju, kjer se šminka tričetrt ure.

Sobarica Marlene Dietrichove vstane ob tri četrt na šest. Njena prva dolžnost je, da skuha kavo, ki mora biti pripravljena ob četrt na sedem. Marlena jo popije kar v postelji. Potem obleče kopalno obleko in gre plavat v basen za vilo. Ob sedmih je šele njen pravi zajtrk. Potem preleti jutranje liste. Ko je to delo opravljeno, se našminka. Vsak dan, pa naj bo že solnce ali dež, se pelje v ateljeje v zaprtem avtu, da ne bi prišel prah na šminko.

Gary Cooper vstane vsak dan ob sedmih, razen če ni vso noč v ateljejih delal. Do osmih se izprehaja, potem pa zajtrkuje. Najrajši ima dinje, potice in čašo mleka. V ateljejih prebere časnike, potem pa se našminka in se javi režiserju.

Ana May Wong živi po običajih svojih pradedov. Četrt ure pred sedmo jo zbudi udarec na gong. Vstane, obleče se in gre na izprehod. Potem se okoplje v vroči vodi. Zajtrkuje sadje, rižev prepečenec z mezgo in čaj. Med tem ko jo sobarica šminka, študira mlada igralka svojo vlogo. Potem se odpelje v atelje, kjer jo delo že čaka.

Tako vstajajo igralci. Ali bi radi z njimi menjali?

KAJ JE PRI FILMU NOVEGA?

Richard Tauber dela nov film „Simfonija ljubezni“. Njegovi partnerici sta Lien Deyers in novinka Alice Treff. To je prvi Tauberjev film po povratku iz Amerike.

Jan Kiepura, ki se ga še spominjamo iz „Pojočega mesta“ („Zbogom, ljubezen“) nastopa v novem filmu „Pesem noči“.

Pred kratkim so začeli filmati Kalmanovo „Grafico Marico“.

Marlena Dietrichova ostane v Hollywoodu še najmanj leto dni, čeprav so pisali, da se po filmu „Šanghajski ekspres“ vrne v Evropo. Paramount bo letos napravil še tri njene filme. Prvega, ki se bo imenoval „Drugačna žena“, že dela.

Paramount namerava napraviti govoreči film šaljive vsebine, ki se bo odigraval med letošnjo olimpijado v Losangelesu.

Harold Lloyd dela nov film s Constanco Cummingsovo. Naslov še ni znan.

Film „Angeli pekla“ je pri nas prepovedan.

Gary Cooper je v Afriki na dopustu. Vrne pa se v kratkem v Hollywood.

Kako se ravna z dežnikom

Dežnik nam je dober in kolikor toliko zanesljiv prijatelj, ki ga vkljub neprodušnim dežnim plaščem ne maramo in ne moremo pogrešati. Toda za hvaležnost za svoje usluge zahteva, da z njim lepo ravnamo, drugače nam začne kazati roge in posledica je, da ga moramo prezgodaj postaviti v nezasluzeni pokoj.

Zato menda ne bo odveč, če se dotaknemo nekaterih važnih točk, ki so velikega pomena zanj in za nas.

Ko pridemo s premočenim dežnikom domov, ni dobro, da ga takoj razpneemo; najprej ga moramo obesiti nad umivalnikom ali pa nad kopalno kadjo, najboljša pa je, če ga obesimo v kuhinji nad vodovodno školjko — in sicer s kljuko navzdol. V tem stanju se mora najprej odkapati; potem šele ga odpremo in razpneemo, dokler se popolnoma ne posuši. Nato ga spet zapremo in spravimo v omaro.

Če se ne ravnamo po gornjih navodilih, nam kovinasti deli dežnika zarjave, svila (pa tudi drugo blago) se pokvari in dežnik bo kaj kmalu za nič.

Kadar bi radi dežnik lepo zvil in spravili v tok, ravnamo takole: dežnik držimo vodoravno pred se in ga rahlo strememo, da padejo vse zgibe na isto stran. Potem primemo dežnik z desnico trdno za držaj in pritisnemo konec vnanjih šibik na notranje. Z levico oklenemo nato šibike ob vrhu dežnika in drsimo z roko proti držaju, desnica pa med tem vrti dežnik vedno v isto smer, tako da zgibe lepo ležejo druga na drugo. Šele potem ko je dežnik lepo in pravilno zvit, ga smemo vtekniti v prevleko.

Blatnega dežnika Bog ne daj da bi ga krtačila! S tem umazanijo samo vdrgneš v blago in je ne spraviš več ven; od tod toliko neodpravljenih madežev. Pusti, da se blato na dežniku popolnoma posuši, potem pa vzemi volneno krpico, namoči jo v amonijaku, ki ga z vodo nekoliko razrediš, in zmoči s to krpico madeže, ne da bi jih drgnila. Če so na dežniku še drugi madeži, ga peri pod vodovodom, dokler ne izginejo.

Zvit dežnik ni dobro dolgo imeti v omari, zakaj za dežnik veljajo kakor nalašč besede nemškega pesnika, ki je rekel: Ni neznosnejše stvari od dolge vrste lepih dni. Od časa do časa ga vzemij iz prevleke, razpni ga in pusti nekaj časa razpetega. Če boš tako ravnala, se ti svila ne bo začela lomiti.

POMEN GNOJENJA Z APNOM

Pomen apnenja zemlje je pred vsem v tem, da napravi prst tako, ka-

Ernest B. Schoedsack se je vrnil v Ameriko, da bo vodil ateljejska dela za svoj film „Bengali“.

Že pred meseci napovedani film „Eno uro s teboj“, kjer igrata glavni vlogi Maurice Chevalier in Jeanette MacDonald, pride v kratkem v Evropo. Novi Chevalierjev film „Love me tonight“ („Ljubi me nocoj!“) že delajo.

Lilian Gish se je rodila 5. maja 1902 v Springfieldu v Združenih državah. Zadnji čas igra le še v gledališčih.

Ramon Novarro je visok 1 meter 75 centimetrov. Večina drugih igralcev meri 1 meter 80 centimetrov ali pa še več.

kršna mora biti, da druga gnojila pomagajo. Drugače so vsa druga gnojila — umetna in prirodna — skoraj brez pomena.

Po večini je v tleh, ki jih pri nas obdelujemo, zelo malo apna. Razen tega pa se tudi apno, ki je morda v zemlji, počasi izrabljuje. Prirodna gnojila se razkrajajo in tvorijo ogljikovo kislino, ki izpere apno v tleh. Tudi dosti umetnih gnojil razapnuje tla. Zemljišče, ki je brez apna, pa slabo izrablja vsa druga gnojila. Če umetna gnojila odpovedo, je navadno vzrok pomanjkanje apna. Malo apna imajo navadno vsa zemljišča na granitu in gnajsu.

Zato bi morali tla vselej preizkusiti, preden jih pognojimo na umeten način. Ta poizkus bi nam pokazal, koliko in kakšno apno potrebujemo. Na splošno lahko rečemo, da je potrebno pri lahkih tleh ogljikovo kislino, pri težkih tleh pa žgano apno. V prvi vrsti moramo apniti travnike in pašnike. To apnenje deluje zelo blagodejno na živino, ki dobi na ta način apno v krmi, kar ji utrdi kosti. Dobro je apniti tudi njive, kjer pridelujemo repo, korenje in krompir. Krompir, ki je zrasel v apnasti zemlji, ne gnije. Tudi žito postane po apnenju odpornejše proti gnilobi in snetivosti.

Iz vsega tega vidimo, kako važno je apnenje v poljedelstvu, in kar čudno je, da se kmetovalci zanj tako malo brigajo.

KAKŠEN JE VZOREN ZAKONSKI MOŽ?

Amerika je tudi v pogledu raznih tekmovalnih dežel neomejenih možnosti. Tekmujejo za razne neumnosti. Zadnjič je šlo na primer za to, kdo bo najdalje na eni nogi stal. Drugič pa tekmujejo tuji za pametne reči. Pred kratkim so iskali najboljšega zakonskega moža. Dobili so ga. Ime mu je Mister Wannostand. Pravi, da združuje v sebi vse najboljše lastnosti, ki jih mora imeti zakonski mož, in to so:

1. Vsako jutro je dobre volje;
  2. K jedi prihaja točno;
  3. Njegova žena lahko gospodari doma po svoje;
  4. Pravi, da njegova žena kuha celo boljše kakor njegova mati;
  5. Ne prepira se za vsako malenkost;
  6. V družbi je ljubezniv in
  7. Pravi, da je njegova žena najlepša na svetu.
- Tako, zdaj pa veste!

Obutev iz usnja jugoslovenskih tovarn, izgotovljena z rokami jugoslovenskih čevljarjev

Bata

POMAGAJTE NAŠEMU DELU.

Odstranjujemo brezposelnost, pomagamo domačim tovarnam, pomagamo kupcem z nizkimi cenami.

49.-

Vrsta 2942-00

Sandale ne žulijo niti nog niti žepa. Prodajamo jih za bagatelno ceno. Otroške št. 25-26 Din 59.-, št. 27-34 Din 49.-, ženske št. 35-38 Din 59.-, Moške št. 39-46 Din 69.-.

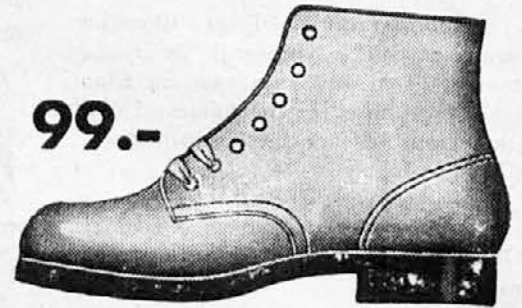
79.-

Vrsta 3925-05

Za gospodinje: Praktični čevlji iz črnega boksa in z trpeznim podplatom. So udobni in ceneni. Potrebni so vsaki gospodinji pri delu in za na trg.

99.-

Vrsta 0167-00

Čevlji za štrpac iz močnega mastnega usnja z gumijastim podplatom in peto. Za dober material jamčimo. Ti čevlji so neobhodno potrebni za delo na polju in za vsak štrpac.

Dva pomladna recepta

SOLATA NA ANGLESKI NAČIN

Solato dobro izperi. V skodelico vlij nekaj olja, dodaj soli in sladkorja in salato potresi. Kisline, najbolje citrono, če pa že mora biti kis, pa vsaj vinski, priliješ preden prineseš na mizo. Če hočeš, da bo solata prav posebno okusna, pomaži rez praznega kruha s česnom in jo položi za nekaj minut na dno skleda.

SIROVE REZINE NA ŠVICARSKI NAČIN

Napravi soljeno testo za omlete in pomakaj vanj slane rezine svežega sira. Speci jih na maslu, da bodo zlatorumene. Lahko pa jih tudi namočiš v jajcu in drobtinah in spečeš.

Janežev in vanilijev suhor

Potrebščine: 14 dkg sladkorja, 4 rumenjaki, 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega vanilinovega sladkorja, 16 dkg moka, 1/2 zavojčka Dr. Oetker-jevega pecilnega praška, sneg.

Priprava: Pomešaj dobro sladkor z rumenjaki, dodaj nato vanilinov sladkor, sneg iz 4 beljakov in končno s pecilnim praškom dobro pomešano moko; to zmes peci v banici podobnem modlu in jo po ohlajenju zreži v rezine, katera na obeh straneh lepo rumeno opeci. Ako hočeš imeti janežev suhor, delaj enako, samo dodaj še 2 dkg janeža.

LINOLEJ KOT PREOBLEKA ZA STENE

Linolej ni dober le za pokrivanje tal, ampak tudi za pokrivanje sten v kopalnicah, vežah, shrambah in kuhinjah, ker je toplejši od lončenih stenskih oblog in ker oslabi zvok. Umivamo ga pa prav tako lahko. Ker ni prav poceni, si ga ne more vsakdo nabaviti.

toliko pa lahko utrpi vsaka gospodinja, da obije z njim vsaj spodnje dele sten. V kotih in na robovih ga je treba pritrditi z lesenimi letvicami, zadaj ga pa namažeš s cementom, da se prime stene.

ČAS MRZLIH NOG

Preden pridemo iz zimske teme v raj pomladi in bleščečega se solnea, moramo skozi pekel mrzle in mokre predpomladi. Zmrzovaje stopamo na pločnikih cestnih križišč, z vseh strani vleče in skozi tanke podplate pronicava mešanica dežja in snega. Čutimo, kako se mrz in vlaga vpijata v noge. Ko pridemo domov, naglo izmenjamo čevlje in nogavice, toda prepozno je že. Gripa nas je napadla in nekaj dni postelje je prvi blagoslov zaželene pomladi.

V splošnem se človek lahko prilagodi izpremembam temperature, ki jim je njegova okolica podvržena. Toda nestalno in mrzlo vreme ga premaga. Premočeni čevlji in nogavice neprestano jemljejo nogam gorkoto, žile pa se skrčijo in poženejo kri iz ogroženih delov telesa v notranjost. Če se kri tako neenakomerno razdeli, se zelo zmanjša odpornost občutljivih dihalnih organov, nosa, grla in goltanca. Bakterije, ki se zbirajo na sluznicah, človeka napadejo in ga premagajo, ker se jim telo premalo upira. Gripa, nahod, kašelj ali vnetje dihalnih organov so posledice te človekove oslabilosti.

Ali naj človek to dopušča in se udaja v usodo? Ne! Z malenkostno pazljivostjo lahko vse te bolezni prepreči. Najprej naj poveča telesno toploto z gorko obleko. Dober in gorak plašč, ki človeka varuje pred vetrom, in čevlji, ki ne puščajo vode, so pogoj za

zdravje v teh nevarnih dneh. Gumasti plašči sicer varujejo človeka pred vlago, toda obenem preprečujejo potenje telesa in zato niso preveč priporočljivi. Toliko bolj pa bi priporočili gumaste vrhnje čevlje, ki jih v zadnjem času nosijo posebno ženske. Drugo pomožno sredstvo je gibanje. Če stojiš v brozgi, si izgubljen. Hoja pa poveča delavnost mišic in s tem proizvajanje in porast telesne toplote, kar ugodno deluje na človekovo centralno kurjavo — krvni obtok. Hoja v slabem vremenu je boljša kakor postajanje. S to preprosto modrostjo si prihraniš vsa prehlajenja.

V največji izbiri po najnižjih cenah se dobijo otroški čevlji za birmo:

beli, lakasti, barvasti i. t. d., kakor tudi najlepši in najmodernejši čevlji za botre in botrice pri ŽIBERTU v Ljubljani, Prešernova ulica

OKVIRJI, SLIKE, OGLEDALA, STEKLO, PORCELAN

KLEIN
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 4
Telefon št. 33-80

Kupujte domače izdelke jugoslovenske tvornice Dr. A. Oetkerja!

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za šartelj, 1/4 litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peci ga v dobro namaščenem modlu pri srednji vročini.

Dr. OETKERJEVE

špecialitete se dobijo v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

Dr. OETKER, MARIBOR.

Kupon

Sporočam Vam naslov novega naročnika. Obenem Vam je zanj nakazana polletna naročnina 40 Din po poštni položnici na Vaš čekovni račun št. 15.393. Prosim Vas, da mu začnete list takoj pošiljati. Obenem Vas prosim, da mu takoj, ko prejmete nakazano naročnino, priznate njegovo zloženko, meni pa da razen že poslani priznate še eno, kakor ste to obljubili.

Moj naslov:

Novi naročnik:

Ime in priimek	Ime in priimek . . . . .
Poklic	Poklic . . . . .
Kraj	Kraj . . . . .
Zadnja pošta	Zadnja pošta . . . . .

Posljite ta kupon v odprti kuverti na našo upravo v Ljubljano, Breg 10 in prilepite na kuverto znamko za 25 par ter napišite „Tiskovina“. To velja samo tedaj, če nič drugega ne napišete kakor oba naslova, drugače je treba kot pismo frankirati z 150 Din.

BUDDHA
čajne mešanice so najboljše

TEA IMPORT
Ljubljana, Večna pot 5
Telefon št. 2626
Brzjavljivi Timport